NOP-HS

Nordisk publiceringsnævn for humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter
Nordic Board for Periodicals in the Humanities and Social Sciences

ÅRSBERETNING 2009

NOP-HS

NOP-HS

Nordisk publiceringsnævn for humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter
Nordic Board for Periodicals in the Humanities and Social Sciences

Nordisk publiceringsnævn for humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter (NOP-HS) er et samarbejdsorgan, hvor følgende forskningsråd deltager:

- Det Frie Forskningsråd | Kultur og Kommunikation, Danmark
- Det Frie Forskningsråd | Samfund og Erhverv, Danmark
- Finlands Akademi, Forskningsrådet för kultur och samhälle, Finland
- Norges Forskningsråd/Divisjon for vitenskap/Avdeling for samfunnsvitenskap og Avdeling for humaniora, Norge
- Vetenskapsrådet, Ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, Sverige

Fra og med 2003 har NOP-HS udgjort en fælles komité under Nordisk samarbejdsnævn for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning (NOS-HS).

Formål
Publiceringsnævnet skal fremme udgivelse af nordiske humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter. Komitéen kan også være rådgivende organ for forskningsrådene i publiceringsspørgsmål.

Publiceringsnævnet har følgende formål ifølge sine vedtægter:

- Give forslag og anbefalinger til forskningsrådene i spørgsmål, som gælder nordisk publiceringssamarbejde
- Bevilge støtte til nordiske humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter
- Medvirke til rationel planlægning, administration og distribution af nordiske humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter og følge deres økonomiske udvikling og derved foreslå tidsskrifterne ændringer, som kan forbedre tidsskriftets videnskabelige betydning eller økonomi
- Bedømme de tidsskrifter, der får bidrag fra komitéen

Organisation
De forskningsråd, der deltager i NOP-HS, udpeger to medlemmer fra henholdsvis det humanistiske og samfundsvidenskabelige område. De danske forskningsråd udpeger hver en repræsentant. Medlemmerne er udnævnt for en treårig periode med mulighed for genvalg. Administrative repræsentanter fra forskningsrådenes administrationer deltager i møderne. Komitéens formandskab cirkulerer efter den alfabetiske turnusordning Danmark, Finland, Norge, Sverige mellem landene og varer i to år. Fra og med virksomhedsåret 2008 fik Danmark formandskabet af nævnet.

NOP-HS holder møde en gang om året sidst på efteråret. I 2009 holdt NOP-HS møde den 16. og 17. november i Helsinki, Finland.

NOP-HS havde i virksomhedsåret 2009 følgende medlemmer:
- Professor Heine Andersen, Danmark
- Professor Berith Brandt, Norge
- Professor Mats Ekström, Sverige
- Lektor Kurt Villads Jensen, Danmark, formand
- Professor Anne Kovalainen, Finland
- Professor Jan-Ola Östman, Finland
- Professor Ellen Schrumpf, Norge

NOP-HS

Nordisk publiceringsnævn for humanistiske og samfundsvidenskabelige tidsskrifter
Nordic Board for Periodicals in the Humanities and Social Sciences

- Professor Lars-Håkan Svensson, Sverige

Følgende administrative repræsentanter deltog i NOP-HS-arbejdet i 2009:

- Fuldmægtig Jakob Janum Gadmar, Danmark
- Seniorrådgiver Ruth Jenssen, Norge
- Forskningssekreterare Torbjörn Lind, Sverige. Erstattet af Lise-Lotte Wallenius oktober 2009
- Ledande vetenskabsrådgivare Maija-Liisa Toikka, Finland

Sekretariat
Publiceringsnævnets administration er tilknyttet sekretariatet for Nordisk Samarbejdsnævn for humanistisk og samfundsvidenskabelig forskning (NOS-HS), der cirkulerer mellem de deltagende lande hvert fjerde år. Sekretariatet blev den 1. januar 2007 tilknyttet Forsknings- og Innovationsstyrelsen i Danmark efter at have været placeret hos Finlands Akademi 2003 - 2006. Sekretariatet bestod i 2009 af fuldtidsansatte fuldmægtig Tina Varberg og af deltidsansatte (50%) kontorfuldmægtig Karin Løvbo. Sidstnævnte blev erstattet af Miriam Jensen i september 2009.

Økonomi
Forskningsrådene med ansvar for humaniora og samfundsvidenskab i de nordiske lande finansierer nævnets virke i fællesskab. Ved fastsættelsen af de forskellige forskningsråds andele af omkostningerne anvendes Nordisk Ministerråds årlige fordelingsnøgle. NOP-HS udarbejder hvert år et budgetforslag, som gælder for aktiviteter i kalenderåret to år frem i tiden. Nævnets økonomiforvaltning revideres af værtslandets statslige revision.

Sekretariatsressourcer er til disposition gennem de midler, som forskningsrådene årligt afsætter til at finansiere sekretariatet for NOS-HS.

I 2009 kunne der disponeres over midler, der blev tilført fra forskningsrådene og en positiv balance fra tidligere år.

Bidrag til videnskabelige tidsskrifter
Et overordnet formål for publiceringsnævnet er at udbyde midler til ansøgninger om bidrag til videnskabelige tidsskrifter. Gennem en behandlingsprocedure, som omfatter samtlige medlemmers medvirken, fastsættes retningslinjerne for bedømmelse af støtte til tidsskrifter.

Nedenfor ses fordelingen af ansøgninger om støtte til udgivelse af årgang 2010:

Antal ansøgninger	34
Antal ansøgninger inden for humaniora	21
Antal ansøgninger inden for samfundsvidenskab	13
Ansøgninger fra ikke tidligere støttede tidsskrifter	6
Søgt beløb totalt (inkl. ansøgninger om treårig støtte)	558.471 EUR
Søgt beløb inden for humaniora (inkl. ansøgninger om treårig støtte)	317.498 EUR
Søgt beløb inden for samfundsvidenskab (inkl. ansøgninger om treårig støtte)	241.473 EUR
Antal bevillinger	30
Bevilget beløb totalt	273.125 EUR
Bevilget beløb inden for humaniora	174.389 EUR
Bevilget beløb inden for samfundsvidenskab	98.736 EUR

Antal treårige bevillinger	4
Antal bevillinger humaniora	20
Antal bevillinger samfundsvidenskab	10

Til sammenligning så fordelingen af ansøgninger om støtte til udgivelse af årgang 2009 således ud:

Antal ansøgninger	33
Antal ansøgninger inden for humaniora	18
Antal ansøgninger inden for samfundsvidenskab	15
Ansøgninger fra ikke tidligere støttede tidsskrifter	5
Søgt beløb totalt (inkl. ansøgninger om treårig støtte)	423.427 EUR
Søgt beløb inden for humaniora (inkl. ansøgninger om treårig støtte)	199.785 EUR
Søgt beløb inden for samfundsvidenskab (inkl. ansøgninger om treårig støtte)	223.642 EUR
Antal bevillinger	27
Bevilget beløb totalt	251.378 EUR
Bevilget beløb inden for humaniora	148.365 EUR
Bevilget beløb inden for samfundsvidenskab	103.018 EUR
Antal treårige bevillinger	3
Antal bevillinger humaniora	17
Antal bevillinger samfundsvidenskab	10

Udbetalte bidrag i 2009 var i alt på 326.251 EUR. Regnskabet fremgår af **bilag 1**.

I **bilag 2** redegøres for de bevillinger, der blev truffet beslutning om på møde den 17. november 2009 til udgivelse af årgang 2010.

Evaluering af videnskabelige tidsskrifter
Publiceringsnævnet fik i 2009 evalueret 6 tidsskrifter, hvoraf 4 repræsenterede humaniora og 2 samfundsvidenskab. Evalueringen er et led i nævnets arbejde med at kvalitetssikre tidsskriftsstøttens formål. De evalueringer, der var blevet indhentet, gav ikke anledning til bemærkninger.

Elektronisk publicering og Open Access
NOP-HS har de senere år drøftet, om der skal fastlægges holdninger til, og hvordan kendskab til elektronisk publicering kan udbredes. Nævnet besluttede ved mødet i 2004 at reservere 100.000 EUR af budgettet til at arbejde med e-publicering til de aktiviteter, som forskningsrådene beslutter at prioritere.

Midlerne er anvendt til at arrangere en workshop om Open Access med Nordbib i 2007, at støtte til tidsskrifter, der ønsker bidrag til overgang til e-publicering, og i 2009 til at støtte udgivelse af elektroniske tidsskrifter.

Nævnet besluttede ved mødet i 2008, at tidsskrifter i opslaget for støtte til årgang 2010 skulle opfordres til at forberede sig på, at nævnet ved kommende opslag vil anmode ansøgere forberede overgang til Open Access.

Derudover skulle der i forbindelse med nævnets møde i 2009 inviteres et antal tidsskriftsredaktører til en drøftelse med nævnet om virkemidlet og Open Access. Den 16.

november 2009 blev derfor afholdt møde med i alt 20 tidsskriftsredaktører og repræsentanter fra tidsskrifternes forlagsadministration.

På baggrund af drøftelsen på mødet den 16. november besluttede nævnet den 17. november ikke at arbejde med en fast definition af Open Access, men i stedet lade fortolkningen af Open Access være åben, sådan tidsskrifterne kan tilpasse sig Open Access på den måde, der passer det enkelte tidsskrift bedst. Nævnet vurderede, at det på nuværende tidspunkt er vigtigst at få tidsskrifterne til at tage stilling til Open Access, og om få år kan nævnet eventuelt spørge tidsskrifterne mere direkte om, hvilken form for Open Access, de anvender.

Nævnet drøftede også finansiering af Open Access og besluttede ikke at arbejde ud fra en bestemt model, da også finansieringen skal være så åben som mulig for ansøgerne.

NOP-HS drøftede i 2009 desuden, om nævnets målgruppe eventuelt kan udvides. Baggrunden var, at der de seneste år er observeret et faldende antal ansøgninger til nævnet, og at mange tidsskrifter går direkte fra national til international udgivelse. Der var enighed om, at mødet med tidsskriftsredaktørerne havde vist, at der ikke var behov for at udvide målgruppen.

I stedet besluttede nævnet, at der i forbindelse med mødet i 2010 bør afholdes en minitemadag af en eftermiddags varighed, hvor det drøftes, hvad ”det nordiske” betyder for tidsskrifterne.

Bilag 1: Regnskab 2009
Bilag 2: Bevilgede bidrag 17.11.2009
Bilag 3: referat fra møde med tidsskriftsredaktører 16.11.2009